

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/34/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124200093
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7124200093.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Har Tzvi v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú J. R., R.. XX.XX.XXXX, v konaní zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny N., pochádzajúcu z matky K.. Q. R., R.. XX.XX.XXXX, D. N., J. X, právne zast. JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Slovenská 69, a z otca X.. S. R., R.. XX.XX.XXXX, D. J., K. XXXX/XX, o návrhu otca o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca aj matky proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 29P/5/2024-423 zo dňa 07.02.2024, takto

rozhodol:

- Mení uznesenie tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:
Otec je povinný odovzdať mal. J. R., R.. XX.XX.XXXX, do starostlivosti A. P., I. XX, XXX XX Q. Q., čím mení rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 29C/178/2011-38 zo dňa 01.02.2012 v časti zverenia mal. J. do osobnej starostlivosti matky.
- Po dobu trvania tohto nariadeného neodkladného opatrenia zakazuje styk rodičov s maloletou J..
- Toto neodkladné opatrenie bude trvať najdlhšie 12 týždňov od odovzdania mal. J. do starostlivosti A. P., I. XX, XXX XX Q. Q..
- Dáva podnet súdu prvej inštancie na začatie konania o úprave práv a povinností rodičov voči mal. J..

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec sa podaným návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia v nasledujúcom znení:

„I. Dieťa, J. R., R.. XX.XX.XXXX, súd zveruje do výlučnej starostlivosti navrhovateľa X.. S. R., D. K. XXXX/XX, XXX XX J. a odporkyni K.. Q. R., D. J. XXXX/X, XXX XX N. zakazuje styk s dieťaťom - J. R., R.. XX.XX.XXXX, bytom u otca - K. XXXX/XX, XXX XX J..“

II. Vo veci práv a povinností navrhovateľa súd ďalej určuje, že navrhovateľ nadobúda všetky práva a povinnosti voči dieťaťu - J. R. a odporkyňa akékoľvek práva a povinnosti voči dieťaťu, J. R., stráca.

III. Dieťa, J. R., R.. XX.XX.XXXX, bude mať trvalý pobyt u (otca) navrhovateľa X.. S. R., R. O. K. XXXX/XX, XXX XX J..“

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol tak, že cit.:

„I. dočasne zveruje mal. J. R., R.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca,

II. matka je oprávnená stretávať sa s mal. J. R., R.. XX.XX.XXXX každý párný týždeň od štvrtka od 16:00 hod. do nedele 16:00 hod. príslušného týždňa s tým, že matka je oprávnená maloletú v stanovenom čase prevziať pred bytom otca a je povinná v stanovenom čase pred bytom otca maloletú odovzdať otcovi,

III. otec je povinný maloletú J. na stretnutie s matkou riadne pripraviť,

IV. v prevyšujúcej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla,

V. ukladá otcovi X. S. R., R.. XX.XX.XXXX, aby v právnej veci starostlivosti súdu o mal. J. R., R.. XX.XX.XXXX v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia podal návrh vo veci samej,

VI. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že vzhľadom na krátku zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal pri rozhodovaní predovšetkým z listinných dôkazov, na základe ktorých dospel k záveru, že je dôvodné návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť iba čiastočne, a to v časti dočasného zverenia maloletej do osobnej starostlivosti otca, v ktorého domácnosti sa maloletá J. zdržiava od 22.12.2023 doposiaľ. Prihliadol na aktuálny názor maloletej, ktorý vyjadrila niekoľkokrát, aj keď väčšinou v prítomnosti otca, jeho manželky, alebo písomne, kedy je zrejmé, že podania v úprave, v akej boli doručené súdu a ďalším inštitúciám, nemohla písať maloletá. Je teda otázne, do akej miery ide o slobodný názor maloletej a do akej miery je ovplyvnená názorom otca alebo jeho manželky, ktorá ale právne nemá žiadny vzťah k maloletej. Maloletá však deklarovala vôľu byť s otcom aj samostatne a tiež deklarovala problémy vo vzťahu s matkou, napríklad aj pred školskou psychologičkou. Vzhľadom na vek maloletej súd prvej inštancie považoval jej názor za relevantný.

4. Pri obmedzení či zákaze styku je vždy potrebné starostlivo zvážiť, nakoľko by problematické chovanie rodiča mohlo ohrozovať ďalší vývoj dieťaťa a či je záujem maloletého dieťaťa byť chránený pred týmto spôsobom chovania rodiča nadradený záujmu dieťaťa kontaktovať sa s druhým rodičom. Zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom je opatrením krajného charakteru výrazne zasahujúcim do rodičovských práv, preto by k jeho nariadeniu mal súd pristúpiť len v jednoznačne odôvodnených prípadoch. Návrh otca v tejto časti považoval za absolútne nedôvodný. Mal za to, že je v záujme maloletej jej poskytnúť priestor na zachovanie a rozvíjanie vzťahu s matkou a zabrániť tak odcudzeniu maloletej od matky, ktorá o ňu prejavuje záujem, chce sa podieľať na starostlivosti o maloletú, o ktorú sa doposiaľ riadne starala. Matka zabezpečovala starostlivosť o maloletú od jej narodenia až do 22.12.2023, pričom v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky ani zo strany opatrovníka, ani zo strany školy, ani zo strany ošetrojúcej lekárky maloletej. Otec nepreukázal žiadne konanie matky, ktoré by súd oprávňovalo na tak závažný zásah do práv rodiča, a to neodkladným opatrením. Súd prvej inštancie v záujme rozvíjania a prehĺbovania vzájomného vzťahu matky s maloletou pokladal za potrebné stanoviť jasné pravidlá pri realizácii styku, preto upravil styk matky s mal. J. každý párný týždeň v kalendárnom roku v čase od štvrtka od 16:00 hod. do nedele príslušného týždňa do 16:00 hod., keďže žiadne okolnosti nenasvedčujú diskvalifikácii matky z jej rodičovskej úlohy a schopnosti sa o maloletú postarať. V prevyšujúcej časti návrhu, t.j. v časti zákazu styku maloletej s matkou, súd teda návrh zamietol.

5. Rovnako vo zvyšnej časti návrhu, t.j. vo vzťahu k pozbaveniu matky rodičovských práv a povinností a vo vzťahu k určeniu miesta trvalého pobytu maloletej súd prvej inštancie návrh zamietol. Pozbavenie rodičovských práv je rovnako ako zákaz styku krajným rozhodnutím, ktorý musí byť odôvodnený závermi rozsiahleho dokazovania. Určenie miesta pobytu maloletej je potrebné posudzovať ako podstatnú vec týkajúcu sa maloletého dieťaťa, o ktorej musia rozhodnúť obaja rodičia a v prípade, ak k ich dohode nedôjde, môže ktorýkoľvek z rodičov navrhnúť, aby rozhodol súd. Takú zásadnú otázku, akou je pozbavenie rodičovských práv či určenie miesta trvalého pobytu dieťaťa, nemožno riešiť prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia, v ktorom nie je možné vzhľadom na krátku zákonnú lehotu vykonávať rozsiahlejšie dokazovanie potrebné na to, aby sa dostatočne a hodnoverne zistilo, čo je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

6. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

III. Obsah odvolaní a vyjadrení účastníkov konania

7. Proti tomuto uzneseniu v časti výroku I. podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletej. Nie je jej zrejme, na základe akých skutočností zveril mal. J. do osobnej starostlivosti otca, ktorý si maloletú svojvoľne ponechal, po ukončení styku (25.12.2023) maloletú matke neodovzdal. Od tohto okamihu nie je matka s maloletou v žiadnom kontakte, neplní si povinnú školskú dochádzku, je jej odopieraná zdravotná starostlivosť (maloletej bola predpísaná antidepresívna liečba a dlhodobá psychoterapia kvôli sebapoškodzovaniu). Takéto správanie sa otca, ktorý nespolupracuje s matkou maloletej, so súdom a ani kolíznym opatrovníkom maloletej podľa matky svedčí o nedostatočnosti rodičovských kompetencií otca, keď hrubo porušuje svoje rodičovské povinnosti. Aj keď súd je povinný prihliadať na názor mal. dieťaťa, súd ho môže a aj musí korigovať, pokiaľ je vyjadrená vôľa mal. dieťaťa v hrubom rozpore s jeho najlepším záujmom. Poukázala na rozhodnutie tunajšieho súdu so sp. zn. 23CoP/75/2023. Poukázala na správanie sa maloletej, ktoré považuje za neprípustné a má za to, že u maloletej dochádza k tomu, na čo upozorňovali už skôr znalci, a to negatívne ovplyvňovaniu dieťaťa otcom a učeníu sa jeho paranoidným schémam vnímania a následne k nevhodnému reagovaniu na bežné a neškodné podnety z okolitého sveta. Navrhla napadnuté uznesenie zmeniť a návrh otca zamietnuť.

8. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj otec maloletej. Namietal, že Okresný súd Prešov vo všetkých jeho právnych veciach od roku 2014 až doteraz konal proti jeho osobe a sledoval záujem len jeho vlastnej zamestnankyne - matky mal. dieťaťa. Zákonnú sudkyňu považuje za nekompetentnú, neobjektívnu a zaujatú voči osobe otca. Odôvodnenie uznesenia v časti zamietnutia návrhu otca na zákaz styku matky s mal. J. považuje za nedostatočné, formálne a neprofesionálne. Má za to, že napadnuté uznesenie ho poškodzuje a je potrebné ho bezpodmienečne zrušiť v celom rozsahu. Žiada, aby odvolací súd jeho pôvodnému návrhu vyhovel v celom jeho rozsahu.

9. K odvolaniu matky aj otca sa vyjadril kolízny opatrovník maloletej. Poukázal na skutočnosť, že styk matky s mal. J. sa v zmysle napadnutého uznesenia neuskutočnil, matka nemá žiaden kontakt s dcérou. Matka zabezpečovala maloletej starostlivosť od narodenia až do 25.12.2023, pričom v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky ani z jeho strany, ani zo strany ošetrojúcej lekárky maloletej, či školy, ktorú maloletá navštevovala. Navrhol, aby bolo vykonané znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatria dospelých a detí a prípadne aj psychológie dospelých a detí, nakoľko má za to, že je veľmi dôležité posúdiť aktuálny stav a nastavenie mal. J., ako aj jej rodičov a zistiť na akej úrovni sú rodičovské kompetencie a zručnosti oboch rodičov.

10. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletej. Odvolanie otca považuje za absolútne nedôvodné, keďže neexistuje žiadny dôvod, pre ktorý by bolo potrebné zakázať styk matky s mal. J.. Nebolo ničím preukázané, že by matka maloletú týrala alebo zanedbávala jej starostlivosť, naopak má za to, že bol dokázaný opak. K vyjadreniu otca, že maloletá nechce chodiť k matke uviedla, že doposiaľ nebola zistená skutočná vôľa mal. J., keďže otec neumožnil súdu a psychológovi zistiť, či tvrdenia maloletej skutočne vyjadrujú jej skutočnú vôľu, resp. do akej miery je jej názor ovplyvnený otcom. Úpravou styku aspoň v minimálnom rozsahu sa zabezpečí zachovanie vzťahu matky a dcéry, ktorý bol v minulosti silný a podľa matky sa narušil len nevhodným správaním otca a izoláciou dcéry od matky. V ostatnom zotrvala na svojich vyjadreniach a odvolacích návrhoch.

11. V priebehu odvolacieho konania bolo tunajšiemu súdu doručených viacero podaní otca a aj podaní, ktoré mala písať mal. J.. Tieto podania boli síce podpísané priezviskom „R.“, ale spôsob vyjadrovania, formulácia viet a aj formátovanie textu až nápadne pripomína podanie otca. Obsahom uvedených podaní bolo opakované poukazovanie na nesprávny, nezákonný a zaujatý postoj súdu prvej inštancie, sudcov tunajšieho súdu, ako aj kolíznej opatrovníčky maloletej, ďalej na odmietavý postoj mal. J. voči jej matke, ktorú označuje ako „biologickú matku“, či „K. Q. R.“, zamestnankyňu V. I. N.“ a pod. V spomínaných podaniach mal. J. neustále deklaruje, že nemá záujem o akýkoľvek kontakt s matkou a má nesmierny strach z mesta N., nakoľko sa obáva, že by ju matka uniesla, alebo ju dá zavrieť na psychiatriu, keďže sa jej týmto vyhrážala.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

12. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre zmenu napadnutého rozhodnutia podľa § 388 CSP.

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty rodičov maloletej predostreté v odvolacom konaní a vyjadrení kolízneho opatrovníka, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti dočasného zverenia mal. J. do jeho osobnej starostlivosti vyhovel, vo zvyšnej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (t.j. zákaz styku matky s mal. J., pozbavenie rodičovských práv a povinností matky a určenie miesta trvalého pobytu mal. J.) a z úradnej moci upravil styk matky s mal. J..

14. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Civilného mimosporového poriadku.

15. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa § 367 ods. 1 CSP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

19. Podľa čl. 6 CMP, súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhl.

20. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

21. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

22. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

23. Výkon rodičovských práv a povinností k mal. J.R. bol upravený rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 29C/178/2011-38 zo dňa 01.02.2012, ktorým bola mal. J. zverená do osobnej starostlivosti matky.

24. Matka mal. J. poskytovala osobnú starostlivosť od narodenia až do 25.12.2023, kedy sa mal. J. odmietla vrátiť zo styku s otcom naspäť do domácnosti matky. Otec si maloletú prevzal v sprievode policajnej hliadky z domácnosti matky s tým, že ju privedie späť 25.12.2023 o 17:00 hod. Dňa 25.12.2023 otec síce s mal. J. prišiel k bydlisku matky, no po chvíli bez vysvetlenia odišiel. Maloletá na volanie matky nereagovala, ani sa neotočila. Od toho dňa matka nie je s mal. J. v žiadnom, ani len telefonickom kontakte. Súdu boli doručené viaceré podania, ktoré mali byť spísané mal. J., v ktorých maloletá vyslovene odmieta svoju matku, odmieta akýkoľvek kontakt s ňou, na potvrdenie svojich slov doložila aj vytlačенú fotku rozstrihanej SIM karty, ktorú mala mal. J. znehodnotiť, aby znemožnila matke ju telefonicky kontaktovať. Maloletá opakovane deklaruje, že ju jej matka fyzicky trestala, fackovala, psychicky týrala, vydierala ju „sociálkou“, vyhrážala sa jej, že ju dá zavrieť na psychiatriu a hádzala po

nej kovové kľúče. Z tohto dôvodu má mal. J. z matky obrovský strach a nemá záujem sa do domácnosti svojej matky vrátiť a ani sa s ňou stretávať, či akokoľvek komunikovať. Považuje ju len za svoju biologickú matku, ktorá však v jej živote už nemá miesto. Za svoju matku považuje súčasnú manželku svojho otca. Otec mal. J. nepodporuje v tom, aby kontaktovala svoju matku a snažila sa pracovať na obnovení ich zjavne naštrbeného vzťahu. Naopak, maloletú vyslovene podporuje, aby svoju biologickú matku úplne vylúčila zo svojho života a „nahradila ju“ jeho súčasnou manželkou I. R., ktorá sa vo vzťahu k mal. J. označuje ako rodič vykonávajúci rodičovské práva podľa Zákona o rodine.

25. V dôsledku vyššie uvedeného sa matka maloletej dňa 25.12.2023 o 18:00 hod. dostavila na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Odbor kriminálnej polície, N., kde podala na otca maloletej trestné oznámenie za marenie výkonu rozhodnutia súdu. Poukázala na skutočnosť, že obdobná situácia nastala už pred niekoľkými rokmi, kedy otec mal. J. po realizovaní styku matke neodovzdal v mieste a čase určenom rozhodnutím súdu, pričom nikto nevedel, kde sa otec s maloletou nachádza, nebolo možné sa mu dovolať, preto bolo po mal. J. vyhlásené pátranie.

26. Dňa 27.12.2023 podala matka na Okresný súd Prešov návrh na výkon rozhodnutia, dožadovala sa, aby súd podľa vykonateľného rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 27P/315/2017-1504 zo dňa 21.06.2021 nariadil otcovi odovzdať mal. J. matke.

27. Okresný súd Prešov uznesením č.k. 29Em/4/2023-402 zo dňa 24.01.2024 nariadil výkon rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 27P/315/2017-1504 zo dňa 21.06.2021.

28. Dňa 31.01.2024 zo strany Okresného súdu Prešov bolo otcovi doručené uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia a výzva na plnenie, teda aby mal. J. odovzdal matke. Vzhľadom na správanie a vyjadrenie maloletej sudkyňa upustila od výkonu rozhodnutia. Apeluje na mal. J., aby v utorok 06.02.2024 o 09:00 hod. prišla na súd, kde bude vypočutá, bude mať priestor sa slobodne vyjadriť, čo sa zmenilo od času, kedy sa písomne vyjadrila, že má záujem byť zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

29. Okresný súd Prešov uznesením č.k. 29Em/4/2023-476 zo dňa 13.02.2024 nariadil mal. J. R., R.. XX.XX.XXXX a jej rodičom - K.. Q. R.Á., R.. XX.XX.XXXX a X.. S. R., R.. XX.XX.XXXX - povinnosť podrobiť sa sociálnemu a psychologickému odbornému poradenstvu v P. N. A. O. W. J. - B., B.Á. X, J., za účelom zlepšenia vzájomných komunikačných schopností rodičov, zlepšenia ich rodičovských zručností, pochopenia úlohy druhého rodiča vo výchove maloletej a zlepšenia kvality života maloletej po rozchode rodičov s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do naplnenia jeho účelu, najdlhšie po dobu 12 mesiacov od jeho právoplatnosti.

30. Mal. J. a jej rodičia sa nariadenému sociálnemu a psychologickému odbornému poradenstvu nepodrobujú, otec maloletej podal proti tomuto uzneseniu odvolanie.

31. Okresný súd Prešov uznesením č.k. 29Em/4/2023-480 zo dňa 13.02.2024 odložil výkon rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 27P 315/2017-1504 zo dňa 21.06.2021.

32. Odvolací súd si je vedomý skutočnosti, že v preskúvanom prípade rozhoduje o odvolaní voči rozhodnutiu, ktorým súd prvej inštancie návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti dočasného zverenia mal. J. do osobnej starostlivosti otca vyhovel a v prevyšujúcej časti návrh zamietol, teda v konaní charakteristickom zúženým rozsahom dokazovania na tzv. osvedčovanie skutočností, odôvodňujúcich potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania. Do popredia však vystupuje najlepší záujem mal. dieťaťa na osobnej starostlivosti zo strany obidvoch rodičov, pričom tento záujem je na základe zistených skutočností porušený. Vyhľadávacia zásada pri zisťovaní skutočného stavu veci v konaní starostlivosti súdu o maloletých núti odvolací súd vyžiadať si ďalšie podklady, ktoré priblížia situáciu v rodine maloletého, ako aj postoj rodičov a ich aktívnu snahu pri odstraňovaní existujúcich závadných rodinných vzťahov. Z tohto dôvodu si odvolací súd v rámci odvolacieho konania požiadal o súčinnosť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny J., Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

33. Dňa 08.04.2024 predsedníčka senátu telefonicky kontaktovala K.. K. V., psychiatrickú ambulanciu, či mal. J. absolvovala ďalšie vyšetrenia v jej ambulancii. K.. V. (tak ako aj v správe pre Okresný súd

Prešov) uviedla, že mal. J. bola u nej na vyšetrení iba raz v novembri 2023, kedy jej predpísala lieky. Dňa 06.02.2024 do jej ambulancie prišla iba matka (bez mal. J.) povedať, že maloletá je dlhodobo u otca. K.. V. uviedla, že lieky, ktoré mal. J. predpísala, by mala užívať, lebo jej pomôžu, tiež uviedla, že otec ju z dôvodu predpisania liekov pre maloletú ani telefonicky nekontaktoval.

34. V ten istý deň predsedníčku senátu kontaktoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny J., K.. K. Ü.Š., ktorá uviedla, že dňa 09.04.2024 o 09:00 hod. sa má na ich Úrad dostaviť na vypočutie otec maloletej X.. R. aj s mal. J., o čom následne zašle súdu správu. Taktiež uviedla, že tunajšiemu súdu zašle aktuálne správy, ktoré adresovala Úradu práce sociálnych vecí a rodiny N., K.. C. a Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru J. zo dňa 27.03.2024.

35. Tunajšiemu súdu bolo zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J., Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zaslané jeho vyjadrenie zo dňa 18.03.2024, z ktorého vyplýva, že: „Úrad dňa 5.3.2024 vykonal neohlásené sociálne zisťovanie na adrese K. XX, J., avšak neúspešne. Dňa 6.3.2024 úrad telefonicky kontaktoval otca maloletej za účelom dohodnutia si osobného stretnutia a vykonania pohovoru. S otcom bol dohodnutý termín stretnutia na deň 8.3.2024. Dňa 8.3.2024 otec kontaktoval úrad s tým, že na stretnutie nemôže prísť, nakoľko má o niekoľko minút pracovný meeting, je pracovne vyťažovaný, žiadal nás o zaslanie oficiálneho predvolania, ktoré následne predloží zamestnávateľovi a ten mu umožní dostaviť sa na dohodnutý termín. Úrad dňa 11.3.2024 zaslal na adresu otca predvolanie, aby sa dňa 18.3.2024 dostavil na tunajší úrad. Otec sa na predvolanie nedostavil, svoju účasť neospravedlnil. Úrad sa pokúšal telefonicky kontaktovať otca, avšak neúspešne.“

36. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny J., Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, tunajšiemu súdu zaslal taktiež jeho vyjadrenie zo dňa 27.03.2024 adresované Okresnému riaditeľstvu PZ v J., Odbor kriminálnej polície, z ktorého vyplýva nasledovné: „Spisová dokumentácia maloletej je vedená na úrade od roku 2014 z dôvodu podaného návrhu otca na rozšírenie styku vedenom na Okresnom súde v Prešove.

Dňa 9.1.2024 úrad realizoval ohlásené sociálne zisťovanie na adrese otca K. XX, J.. V čase sociálneho zisťovania boli prítomní maloletá J., otec a jeho manželka. Otec v rozhovore uviedol, že začiatkom decembra maloletá napísala list adresovaný Okresný súd v Prešove, Krajský súd v Prešove a otcovi. Z obsahu listu vyplýva, že maloletá chcela ísť k otcovi o jeden deň skôr.

Dňa 22.12.2023 išiel otec s manželkou pre maloletú do N., podľa právoplatného rozsudku, na adrese kde matka býva, pred vchodom nikto nečakal, následne otec volal maloletej, čo sa deje a kde je, maloletá odpovedala, že mama jej vzala kľúče od bytu. Mama bola v byte a medzitým maloletá bola v izbe a zavolala policajnú hliadku. Otec ukončil hovor s maloletou a taktiež zavolať otec tiesňovú linku 158, bola vyslaná policajná hliadka. Hliadka viedla osobný rozhovor s matkou a maloletou, maloletá bola pripravená a oblečená na odchod, matka dieťa odmietla odovzdať. Policajná hliadka sa pýtala maloletej, či chce ísť k otcovi, maloletá odpovedala, že áno. Matka mala podmienku, že dieťa na styk odovzdá za predpokladu, že keď otec sľúbi pred policajnou hliadkou, že dieťa vráti dňa 25.12.2023.

Dňa 25.12.2023 sa otec s maloletou dostavili na adresu matky, prítomní boli otec, jeho manželka, maloletá, sestra otca a matka maloletej. Maloletá pred matkou uviedla, že sa k nej nevráti, necíti sa tam dobre, bojí sa matky, aby jej neublížila. Odovzdanie dieťaťa sa nerealizovalo, maloletá sa vrátila s otcom do J..

Dňa 26.12.2023 sa dostavila matka maloletej do J. a v sprievode policajnej hliadky išla na adresu otca. Keďže maloletá počula hlas matky na chodbe, ukryla sa v kúpeľni a žiadala otca, aby neotváral dvere, nakoľko sa bála matkinej reakcie, že k nej bude „hnusná“. Záver stretnutia bol, že otec otvoril vchodové dvere, ale policajnú hliadku nepustil. V ten istý deň policajná hliadka z N., kontaktovala otca a uviedli mu, že príde ďalšia policajná hliadka, ktorá chce preveriť, či je maloletá v poriadku.

Dňa 18.01.2024 podala matka na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny N. podnet na otca za zanedbávanie povinnej školskej dochádzky

Dňa 23.01.2024 dožiadal Okresný súd Prešov o opakované prešetrenie pomerov na strane otca.

Dňa 24.01.2024 úrad telefonicky kontaktoval otca, za účelom dohodnutia si termínu stretnutia.

Dňa 23.01.2024 úrad telefonicky kontaktoval U. B., J. a zisťoval, či maloletá je ich žiačkou. Riaditeľ školy sa vyjadril, že maloletá nie je ich žiačkou, nakoľko nedisponujú súhlasom druhého zákonného zástupcu.

Dňa 26.01.2024 úrad vykonal ohlásené sociálne zisťovanie na adrese K. XX, J.. Otec s maloletou a manželkou bývajú v 1 1 byte, ktorý je v osobnom vlastníctve manželky. Zariadenie bytu bolo úplne, hygiena domácnosti bola na požadovanej úrovni. Maloletá v domácnosti otca nemá samostatnú izbu, všetci spia v spoločnej izbe, kde má maloletá poschodovú posteľ, osobné veci, vytvorený priestor na

odpočinok a na učenie. Zo strany sociálneho pracovníka bolo možné konštatovať, že maloletá má vytvorené vhodné podmienky pre riadne zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa. Otec v rozhovore okrem iného uviedol, že trvá na podanom návrhu a žiada zveriť maloletú do jeho osobnej starostlivosti, taktiež trvá na zákaze styku a chce, aby maloletá navštevovala základnú školu v J.. Otca sme sa dotazovali či maloletá aktuálne navštevuje základnú školu, otec odpovedal, že nenavštevuje, chcel ju zapísať na základnú školu B., keďže nemá súhlas matky, škola ju odmietla prijať. Manželka otca uviedla, že ona sa s maloletou učí doma.

Úrad viedol aj rozhovor s maloletou za prítomnosti otca a jeho manželky. Aj napriek vysvetleniu, že pohovor s maloletou sa vykonáva bez prítomnosti zákonného zástupcu a členov rodiny, dieťa to odmietlo. Maloletá uviedla, že dňa 22.12.2023 chcela ísť k ockovi, doma bol „cirkus“, mama na ňu kričala, všetko sa to dialo poobede, maloletá sa zavrela do izby, prišla za ňou matka, udrela ju do oblasti tváre, na čo maloletá volala políciu a otcovi. Do domácnosti matky prišla policajná hliadka, matka posielala maloletú nech ide do bytu, policajná hliadka sa pýtala maloletej, či chce ísť k otcovi, načo odpovedala, že áno, následne nato jej matka zbalila veci. Maloletá potvrdila, že písala listy, a spomenula si, že mama sa mala vyjadriť, „že to bola najväčšia zrada a že mi to nikdy neodpustí“. Mama sa jej tiež vyhrážala. Ďalej uviedla, že dňa 02.01.2024 v neskorých nočných hodinách okolo 22:00 zistila na internete, že je nezvestná, kontaktovala políciu, že každý vie kde sa nachádza, že býva u otca. Pátranie bolo vyhlásené podľa maloletej na žiadosť matky, s maloletou hliadka spisala zápisnicu. Na záver maloletá uviedla, že chce bývať u otca, má strach, aby jej mama neublížovala, aby ju nedala zavrieť na psychiatriu. V roku 2023 sa maloletá na súde vyjadrila, že chcela ísť do striedavej osobnej starostlivosti v intervale dva týždne, chcela byť rovnako s mamkou aj s ockom. Na záver uviedla, že v novembri 2023 bola u detskej psychiatričky, ktorá jej predpísala antidepresíva. Keď si prečítala príbalový leták, kde bolo napísané, že sú to lieky na sebaškodzovanie a samovražedné myšlienky, predpísané lieky neužívala.

Dňa 8.2.2024 úrad obdržal z ÚPSVaR N. Uznesenie sp. zn 29P/5/2024, ktorým dočasne zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletou každý páry týždeň od štvrtka od 16:00 hod do nedele 16:00 hod.

Dňa 14.2.2024 úrad obdržal z ÚPSVaR N. Uznesenie sp. zn 29Em/4/2023, ktorým nariadil maloletej a jej rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu a psychologickému odbornému poradenstvu v P. N. A. O. W. B. X, J. po dobu 12 mesiacov.

Vzhľadom k tomu, že otec odmieta spolupracovať z ÚPSVaR N. a maloletá je aktuálne zverená do výlučnej starostlivosti otca, kolízna opatrovníčka a Okresný súd Prešov žiadajú o opakované šetrenia v domácnosti otca.

Úrad dňa 5.3.2024 vykonal neohlásené sociálne zisťovanie na adrese K. XX, J., avšak neúspešne.

Dňa 6.3.2024 úrad telefonicky kontaktoval otca maloletej za účelom dohodnutia si osobného stretnutia a vykonania pohovoru. S otcom bol dohodnutý termín stretnutia na deň 8.3.2024.

Dňa 8.3.2024 otec kontaktoval úrad s tým, že na stretnutie nemôže prísť, nakoľko má o niekoľko minút pracovný meeting, je pracovne vyťažovaný, žiadal nás o zaslanie oficiálneho predvolania, ktoré následne predloží zamestnávateľovi a ten mu umožní dostaviť sa na dohodnutý termín.

Úrad dňa 11.3.2024 zaslal na adresu otca predvolanie, aby sa dňa 18.3.2024 dostavil na tunajší úrad. Otec sa na predvolanie nedostavil, svoju účasť neospravedlnil. Úrad sa pokúšal telefonicky kontaktovať otca, avšak neúspešne.

Úrad dňa 18.3.2024 zaslal otcovi predvolanie, aby sa dňa 9.4.2024 dostavil na úrad aj s maloletou J.. Na Okresnom súde v Prešove bude dňa 17.4.2024 prebiehať súdne pojednávanie vo veci výkon rozhodnutia.“

37. Vo vzťahu k obidvom rodičom odvolací súd zdôrazňuje, že ciele výchovy dieťaťa sú sformulované v článku 29 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý je tiež súčasťou nášho právneho poriadku. Z psychologického hľadiska je cieľom výchovy dieťaťa jednoznačne jeho všestranný vývoj na fungujúcu, citovo a psychosociálne zrelú ľudskú osobnosť s produktívnou sociálnou orientáciou. Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Obsahom ich práva „vychovávať“ je v prvom rade právo a (povinnosť) chrániť (záujmy dieťaťa, ďalej tiež riadiť a usmerňovať jeho konanie a vykonávať nad ním dohľad, právo mať dieťa u seba, resp. určiť miesto jeho pobytu a právo sa o neho osobne starať. Rodičia sú pri výkone rodičovských práv a povinností zásadne rovnoprávni, samozrejme za podmienky, že sú obaja nositeľmi práva výkonu. Je preto prvoradou povinnosťou a súčasne právom obidvoch rodičov podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že nežijú v spoločnej domácnosti.

38. Podľa názoru odvolacieho súdu záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom. Akékoľvek prisvojovanie si práva na rozhodovanie o tom, čo je alebo nie je najlepším záujmom spoločného dieťaťa len jedným z rodičov, je dôvodom jednak na využitie procesných prostriedkov na zmenu tohto nesprávneho postoja (napr. výchovné opatrenie podľa § 37), jednak na zmenu rozhodnutia o zverení, a to aj bez návrhu. Pokiaľ rodič svoj negatívny postoj voči druhému rodičovi nezmení, ani v dôsledku vykonaných opatrení súdu, potom je nevyhnutnosťou zmena nesprávneho výchovného prostredia, keďže v tomto prípade je jeho stabilita negatívom. Dáva záruku toho, že dieťa bude vychovávané v ovzduší nepriateľskom druhému rodičovi, bude manipulované, citovo vydierané, programované, alebo korumpované. Žiadna z týchto výchovných metód nemôže napomôcť dosiahnuť cieľ výchovy tak, ako to formuluje Dohovor o právach dieťaťa.

39. Výhrady jedného rodiča voči druhému rodičovi, ktoré sa týkajú jeho postoja ako partnera, nemôžu byť dôvodom na zásah do styku s dieťaťom a nemôže byť dôvodom na obmedzenie alebo zákaz styku len ničím neodôvodnená nechť dieťaťa na stretnutie najmä vtedy, ak ide o zámerné pôsobenie rodiča, ktorý má maloleté dieťa vo faktickej starostlivosti s cieľom vyvolať takéto správanie maloletého. Preto ak súd nezistí okolnosti v správaní oprávneného rodiča, ktoré by mohli viesť k zásahom do výkonu rodičovských práv a povinností, nemôže byť odmietanie dieťaťa samé o sebe dôvodom na obmedzenie, alebo zákaz styku. V takomto prípade musí súd zväžiť širší záujem dieťaťa, ktorým je naplnenie cieľov jeho riadnej výchovy a urobiť všetky kroky smerujúce k tomu, aby sa narušený vzťah medzi rodičom a dieťaťom obnovil.

40. V prípadoch bránenia styku rodiča s dieťaťom je povinnosťou súdu, aby najprv skúmal podrobným spôsobom motívy odporu rodiča, ktorý vychováva dieťa, k styku dieťaťa s druhým rodičom. Ak je konanie rodiča, ktorý vychováva dieťa, v rozpore so záujmom dieťaťa (a tak je tomu aj vtedy, ak je uvedený odpor len prejavom svojvôle a prehliadania významu čiastočnej spoluúčasti druhého rodiča), uváži súd vždy, či nie sú splnené podmienky pre prípadnú zmenu výchovného prostredia maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti nie je bez významu, že bezdôvodné bránenie maloletému dieťaťu v styku s rodičom, ktorému nebolo zverené do výchovy, je pokladané právom za výrazný nedostatok vo výchove maloletého dieťaťa, ohrozujúci vývoj osobnosti dieťaťa menovite v citovej a charakterovej oblasti (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR zo dňa 30.05.1967, sp. zn. 5Cz/57/1967, R 96/1967).

41. Rodič, ktorý má dieťa vo faktickej starostlivosti, je, okrem iného, povinný, aby so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytváral priaznivé podmienky na styk, a to vedením dieťaťa k tomu, aby sa chcelo stretávať s rodičom a malo k nemu správny vzťah. Spolupôsobenie druhého rodiča na výchove maloletého dieťaťa je dôležité. V prípade zistenia, že dôjde opakovane k bezdôvodnému a zámerne neumožňujúcemu styku s maloletým dieťaťom, súd starostlivosti o maloleté dieťa môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 5. decembra 2013, sp. zn. 21CoP/12/2013).

42. Odvolací súd v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v živote maloletého dieťaťa bez pochybností nezastupiteľné postavenie (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II.ÚS 554/04).

43. Rešpektujúc participačné práva detí, odvolací súd za zaoberal názorom mal. J.. Je dôležité, aby mal súd zistený názor mal. dieťaťa, osobitne v konaniach, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Súd môže názor dieťaťa zistiť priamo, teda dieťa vypočuje súd sám, alebo sprostredkovane, teda, že dieťa vyjadrilo svoj názor pred treťou, nestrannou osobou, jeho názor je zachytený a použiteľný v súdnom konaní. Z obsahu preskúmaného spisu vyplýva, že mal. J. mala súdu prvej inštancie, ako aj odvolaciemu súdu, adresovať niekoľko listov, v ktorých o. i. prezentovala svoj odmietavý postoj voči svojej matke. Odvolací súd má, rovnako aj súd prvej inštancie, pochybnosti o tom, či autorkou týchto listov je skutočne mal. J. s ohľadom na spôsob vyjadrovania, formuláciu viet a aj formátovanie textu.

44. Názor mal. J. zisťoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny J., oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý v domácnosti otca, žijúceho v 1 1-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jeho manželky, vykonával ohlásene sociálne zisťovanie. V rámci uvedeného šetrenia vykonal aj rozhovor

s maloletou za prítomnosti otca a jeho manželky. Aj napriek vysvetleniu, že pohovor s maloletou sa vykonáva bez prítomnosti zákonného zástupcu a členov rodiny, dieťa to odmietlo. Maloletá uviedla, že dňa 22.12.2023 chcela ísť k ockovi, doma bol „cirkus“, mama na ňu kričala, všetko sa to dialo poobede, maloletá sa zavrela do izby, prišla za ňou matka, udrela ju do oblasti tváre, na čo maloletá volala políciu a otcovi. Do domácnosti matky prišla policajná hliadka, matka posielala maloletú, nech ide do bytu, policajná hliadka sa pýtala maloletej, či chce ísť k otcovi, načo odpovedala, že áno, následne na to jej matka zbalila veci. Maloletá potvrdila, že písala listy, a spomenula si, že mama sa mala vyjadriť, „že to bola najväčšia zrada a že mi to nikdy neodpustí“. Mama sa jej tiež vyhrážala. Ďalej uviedla, že dňa 02.01.2024 v neskorých nočných hodinách okolo 22:00 zistila na internete, že je nezvestná, kontaktovala políciu, že každý vie, kde sa nachádza, že býva u otca. Pátranie bolo vyhlásené podľa maloletej na žiadosť matky, s maloletou hliadka spisala zápisnicu. Na záver maloletá uviedla, že chce bývať u otca, má strach, aby jej mama neublížovala, aby ju nedala zavrieť na psychiatriu. V roku 2023 sa maloletá na súde vyjadrila, že chcela ísť do striedavej osobnej starostlivosti v intervale dva týždne, chcela byť rovnako s mamkou, aj s ockom. Na záver uviedla, že v novembri 2023 bola u detskej psychiatričky, ktorá jej predpísala antidepresíva. Keď si prečítala príbalový leták, kde bolo napísané, že sú to lieky na seba-poškodzovanie a samovražedné myšlienky, predpísané lieky neužívala.

45. Mal. J. vyjadrila svoj názor aj dňa 02.02.2024, kedy sa sama rozhodla prísť na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny J., oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a doplniť nové skutočnosti. Podľa N.. K. K. maloletá pôsobila uvoľnene a bezprostredne. Uviedla, že v stredu dňa 31.01.2024 prišli z N. zo súdu a chceli ju násilu odobrať. Otec im otvoril dvere, nakoľko mu bolo oznámené, že je tam prítomný aj zámočník. Maloletá videla sudkyňu S.. C., mamu, kolíznu opatrovníčku z N., dvoch policajtov, asi súdnu psychologičku a pána, ktorý robil kamerový záznam. Prítomní zo súdu na ňu robili nátlak a pani sudkyňa jej kázala, aby sa išla obliecť, klamali jej, popierali, že by jej matka po nej hodila kľúče. Potom jej sudkyňa oznámila termín, kedy má prísť vypovedať na súd. Maloletá bola presvedčená, že keď tam neprídu, budú im robiť zle. Uviedla, že trvá na svojom rozhodnutí, že sa nevráti do N. k matke, pretože má z nej strach, matka ju bila, hodila po nej kľúče, kričala po nej 31.01.2024 pred všetkými svedkami, neverí jej, ostáva u otca v J.. Nežela si stretnúť sa s matkou. Zdôraznila, že nechce a ani nebude vypovedať v N., lebo tým osobám neverí a má z nich strach. Tvrdenie, že je manipulovaná otcom, je lož, jej vyjadrenie je na báze slobodnej vôle.

46. Dňa 05.04.2024 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie otca, ktorého súčasťou bola príloha označená ako „Prehlásenie J. R. zo dňa 2. apríla 2024“. Mal. J. prehlásila, že texty K.. K. V. sú lži a klamstvo. Má za to, že celá táto záležitosť je umelo vykonštruovaná a dlhodobo plánovaná jej matkou v spolupráci s prešovskými psychiatričkami a ďalšími prešovskými osobami za účelom trvalého poškodenia jej zdravia a je prípravou na jej likvidáciu ako normálneho jedinca - človeka. Texty jej matky, ako aj právnej zástupkyne matky považuje tiež za nepravdivé a zavádzajúce, sledujúce očiernenie a poškodenie jej osoby, ako aj jej otca. Poukázala na podané trestné oznámenie zo dňa 11.01.2024, ako aj na skutočnosť, že dňa 02.02.2024 samostatne, bez prítomnosti rodičov, sa vyjadrila k všetkým príslušným záležitostiam na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny J..

47. Právo maloletého dieťaťa vyjadriť slobodne svoj názor vo veciach, ktoré sa ho týkajú, je jeho nepopierateľným právom (§ 38 ods. 1 CMP, § 43 ods. 1 Zákona o rodine). V konečnom dôsledku však posúdenie záujmu dieťaťa prináleží súdu. Jeho úlohou je korigovať predstavy a názory maloletého dieťaťa o tom, čo je pre neho za danej situácie vhodné a čo nie (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci III.ÚS 707/04, IV.ÚS 288/04, III.ÚS 2150/07, I.ÚS 3082/10). Nemožno totiž pripustiť, aby bol v konaní zohľadnený výhradne názor maloletého dieťaťa bez zreteľa na všetky zistené skutočnosti a v súlade s takto vysloveným názorom, aby došlo k vyhláseniu autoritatívneho rozhodnutia súdu (porov. Uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci I.ÚS 268/02).

48. Je potrebné si uvedomiť, že názor dieťaťa je len jedným z kritérií hodnotenia jeho najlepšieho záujmu, od ktorého sa odvíjajú rozhodnutia súdov v konaniach starostlivosti súdu o maloletých. Malo by byť vždy povinnosťou súdu skúmať dôvody odmietavého postoja dieťaťa voči jeho vlastnému rodičovi. Rodina je základná bunka spoločnosti, ktorú treba všemocne chrániť. Rodinné väzby sú tie najsilnejšie, nie je pre to možné ignorovať pretrvávajúci stav vo vzťahoch medzi rodičmi a mal. J..

49. V súvislosti so zisťovaním názoru dieťaťa odvolací súd zdôrazňuje, že je známe z praxe súdov, že pokiaľ dieťa bolo už zverené niektorému z rodičov do výlučnej starostlivosti alebo fakticky dlhodobo

rodič starostlivosť zabezpečoval, tak je možné, že sa rodič, ktorý mal dieťa doposiaľ v starostlivosti snažil pranie dieťaťa zmanipulovať (porovnaj rozsudok ESLP vo veci C. c/a Fínsku zo dňa 09.05.2006 č. 18249/02, bod 58.), pričom úlohou súdov je túto manipuláciu, pokiaľ možno nejakým spôsobom odstrániť a vyhodnotiť, vyrovnáť sa s ňou.

50. Súd prvej inštancie opakovane poskytol priestor mal. J., aby osobne a slobodne vyjadrila svoj názor, bez prítomnosti svojich rodičov. Maloletá túto možnosť nevyužila, naopak ju výslovne odmietla. Dňa 31.01.2024 uviedla, že si neželá vypovedať na súde, má za to, že jej názor musí byť už súdu známy, nakoľko ho vyjadrila pred kolíznym opatrovníkom, ktorý bol vykonať sociálne šetrenie v domácnosti otca (zistiť názor bol prítomný jej otec a jeho súčasná manželka). Taktiež poukázala na jej písomné podania adresované súdu, v ktorých uviedla svoj názor na to, do koho osobnej starostlivosti chce byť zverená. Na základe uvedených skutočností nepovažoval odvolací súd zisťovanie názoru mal. J. pred súdom za účelné, rešpektoval pranie mal. J. osobne nevykonať pred súdom.

51. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

52. Z uvedeného vyplýva, že súd výpoveď dieťaťa ako účastníka konania v mimosporovom konaní nehodnotí ako každý iný vykonaný dôkaz, ale naň „prihliadne“, t.j. neznamená to, že ho do rozhodnutia nekriticky preberie. Súd je vždy povinný rozhodovať v najlepšom záujme dieťaťa, ktorý nie vždy musí korešpondovať so zisteným názorom alebo práním dieťaťa, dokonca s ním v niektorých prípadoch môže byť aj v rozpore (rozhodnutie ESLP vo veci Mandet a Francúzsko zo 14. januára 2016). ESLP v tejto veci zdôraznil, že vnútroštátne súdy postupovali správne, keď za stredobod svojich úvah považovali najlepší záujem dieťaťa, i keď ten bol v danom prípade v rozpore s názorom a práním dieťaťa.

53. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého dieťaťa je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd skúmal aj záujem mal. dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého dieťaťa bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

54. Je potrebné poznamenať, že nariadenie predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia) je dôvodné iba za situácie, ak je potrebné bezodkladne vyriešiť situáciu, v akej sa maloleté dieťa ocitlo (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS. 347/06).

55. V priebehu odvolacieho konania bolo osvedčené, že najlepší záujem mal. J. je ohrozený. Maloletá sa od 22.12.2023 nachádza v domácnosti otca, nakoľko sa po styku s otcom dňa 25.12.2023 odmietla vrátiť do domácnosti matky a svojvoľne ostala bývať u otca, ktorý jej od toho času poskytuje faktickú starostlivosť, avšak bez toho, aby sa s matkou maloletej na starostlivosti o mal. J. pokúsil dohodnúť. Od toho času maloletá nenavštevuje základnú školu, ktorej je žiačkou, zameškané vyučovacie hodiny má neospravedlnené, zo strany maloletej teda dochádza k neplneniu si povinnej školskej dochádzky.

56. Mal. J. sa taktiež rozhodla svojvoľne vysadiť medikamentóznou liečbu, ktorú jej predpísala K. K. V., detská psychiatricka a rovnako odmieta absolvovať odporúčanú dlhodobú psychoterapiu. Matka s mal. J. ambulanciu spomínanej detskej psychiatricky navštívila z dôvodu, že zo strany mal. J. dochádzalo k sebapoškodzovaniu. Detská psychologička potvrdila, že liečba pre mal. J. je potrebná. Bez liečby budú pretrvávať ťažkosti dieťaťa, ktoré ju ohrozujú na zdraví a nie je vylúčené, že aj na živote. (č.l. 764). Skutočnosť, že mal. J. sa nachádza v zlom psychickom stave a skutočnosť, že maloletá sa sebapoškodzuje, potvrdila aj školská psychologička, ktorá súčasne zdôraznila, že akákoľvek jej intervencia v tejto oblasti jej mimo kompetencií školskej psychologičky.

57. Mal. J. od 25.12.2023 odmieta akúkoľvek komunikáciu so svojou matkou, označuje ju ako „biologickú matku“, „tú osobu“, či „K. Q. R., zamestnankyňa V. I. N.“, opakovane deklarovala, že zo svojej matky má strach, nakoľko ju matka bila, fyzicky trestala, psychicky týrала a vyhrážala sa jej. Ako dôkaz nezájmu o udržiavanie akéhokoľvek kontaktu so svojou matkou, zaslala mal. J. súdu vytlačenú fotku rozstrihanej SIM karty, ktorú mala mal. J. znehodnotiť, aby znemožnila matke ju telefonicky kontaktovať.

58. Vyššie uvedený postoj mal. J., či už vo vzťahu k neplneniu si povinnej školskej dochádzky, nedodržiavaniu pokynov a odporúčaní detskej psychiatričky, či odmietaniu akéhokoľvek kontaktu s matkou otec žiadnym spôsobom nekoriguje, dokonca ho podporuje. Samotný otec sa vyjadril, že maloletá si neplní povinnú školskú dochádzku z dôvodu, že mal. J. nechce chodiť do školy v N., kde je riadne zapísaná, ale chce navštevovať základnú školu v J.. Z tohto dôvodu podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal nariadenia pokračovania povinnej školskej dochádzky mal. J. na niektorej zo základných škôl v J., ktorý bol súdom prvej inštancie zamietnutý z dôvodu, že nie je potreba bezodkladného zásahu zo strany súdu tak, ako sa ho domáha otec, nakoľko maloletá je riadne zapísaná na U. Š. J. C. N., ktorú do decembra 2023 aj riadne i pravidelne navštevovala a dosahovala výborné študijné výsledky. Aj napriek nevyhovujúcemu rozhodnutiu súdu, rozhodnutie, či maloletá bude chodiť do školy v N. alebo nie, otec ponecháva na rozhodnutí maloletej, nepodporuje ju a nemotivuje k tomu, aby si riadne plnila povinnú školskú dochádzku, pričom zameškané hodiny jej otec sám ospravedlňuje, avšak takéto ospravedlnenia škola neakceptovala.

59. Aj napriek vedomosti otca, že mal. J. doporučenú antidepresívnu liečbu sama zo dňa na deň vysadila, otec s touto skutočnosťou nič neurobil. O pasívnom a odmietavom postoji otca svedčí fakt, že detskú psychiatričku maloletej ani raz nekontaktoval, maloletá mala zásobu liekov len do 25.12.2023, minimálne od tohto dňa teda predpísanú liečbu neužíva. Detskú psychiatričku otec nekontaktoval ani za účelom absolvovania odporúčanej dlhodobej psychoterapie. Možnosť, že otec oslovil inú detskú psychiatričku, sa odvolaciemu súdu javí ako nepravdepodobná, nakoľko túto skutočnosť ani raz nedeclaroval a rovnako na stretnutí dňa 31.01.2024, kedy matka maloletej s touto skutočnosťou konfrontovala, na čo mal. J. uviedla, že ona žiadne antidepresíva nepotrebuje, potrebuje len klud a normálnych ľudí okolo seba, otec nijako nereagoval a tvrdenia maloletej nevyvracal. V tejto súvislosti vyvstávajú závažné pochybnosti týkajúce sa zdravotného stavu mal. J. s ohľadom na jej psychické problémy, najmä s poukazom na vyjadrenia detskej psychiatričky maloletej, ktorá vyslovene uviedla, že bez liečby budú u mal. J. pretrvávať ťažkosti, ktoré ju ohrozujú na zdraví a nie je vylúčené, že aj na živote. Uvedené skutočnosti nemôže odvolací súd v žiadnom prípade prehliadať, tolerovať nečinnosť a pasivitu otca vo vzťahu k zabezpečeniu riadnej zdravotnej starostlivosti pre mal. J..

60. Rovnako nemôže byť prehliadaný ani postoj otca k naštrbenému vzťahu matky a mal. J., ktorá už niekoľko mesiacov akýkoľvek kontakt so svojou matkou vytrvalo odmieta. Odvolaciemu súdu sa javí, že otec mal. dcéru podporuje, aby svoju biologickú matku úplne vylúčila zo svojho života a „nahradila ju“ jeho súčasnou manželkou. Pokiaľ aj otec maloletej v tomto postoji priamo nepodporuje, minimálne ho toleruje a nijakým spôsobom tento postoj maloletej nekoriguje, príp. maloletej nemotivuje k snahe pracovať na obnove jej vzťahu s matkou. O tomto postoji svedčia početné vyjadrenia otca na adresu matky, ale aj skutočnosť, že otec matku maloletej ani len neinformuje o tom, ako sa mal. J. má a ako sa jej darí.

61. Odvolací súd súčasne poukazuje na okolnosti, za akých otec prevzal starostlivosť o mal. J., t.j. že maloletej dňa 25.12.2023 po skončení styku o 17:00 hod. neodovzdal do starostlivosti matky, do miesta bydliska matky síce aj s maloletou prišiel, ale po príchode matky sa otec aj mal. J. otočili a odišli preč, ignorujúc volania matky. Bez povšimnutia súdu nemôže ostať ani skutočnosť, že k takémuto postojovi otca, kedy po realizovaní styku mal. J. matke neodovzdal, nedošlo prvýkrát. Už v roku 2018 (dňa 18.02.2018) otec matke odmietol odovzdať mal. J. po styku, ktorý sa realizoval v zmysle právoplatného rozhodnutia súdu. V dôsledku uvedeného bola matka nútená podať na otca trestné oznámenie za marenie výkonu rozhodnutia súdu, ako aj návrh na výkon rozhodnutia. Aj v tomto prípade nedošlo k úspešnému realizovaniu výkonu rozhodnutia. Otec sa aj s mal. J. zdržiaval v domácnosti, nedvíhal mobil, na klopanie či zvonenie nereagoval a dvere do bytu neotvoril, maloletej kázal byť ticho a ostať v izbe. Samotná maloletá vtedy uviedla, že bola chorá, bolo jej zle, bolo jej smutno, ale ocko jej za mamkou nedovolil ísť. Následne po tom, čo sa otec s mal. J. dostavil na políciu, nedovolil maloletej ísť za matkou. Po návrate k matke sa mal. J. nachádzala vo veľmi zlom psychickom stave.

62. Mal. J. už niekoľko mesiacov žije v izolácii od okolitého sveta, zdržiavajúc sa v domácnosti otca, len so svojim otcom a jeho manželkou, bez návštevy školského zariadenia, bez stretávania sa s kamarátmi a rovesníkmi. Otec odmietol odovzdať mal. J. matke a podrobiť sa tak uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 29Em/4/2023-402 zo dňa 24.01.2024, ktorým bol nariadený výkon rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 27P/315/2017-1504 zo dňa 21.06.2021. Vzhľadom na tieto skutočnosti otec svojim správaním vážne ohrozuje zdravý fyzický, duševný a sociálny vývin mal. J.. Vzťah mal. J. k matke je veľmi negativistický.

Maloletá odmieta akúkoľvek komunikáciu so svojou matkou, označuje ju ako „biologickú matku“, „tú osobu“, či „K.. Q. R., zamestnankyňu V. I. N.“, opakovane uviedla, že zo svojej matky má strach, že ju matka bila, fyzicky trestala, psychicky týrala a vyhrážala sa jej.

63. Sledujúc najlepší záujem mal. dieťaťa, ktorý je v súčasnej dobe faktickou starostlivosťou otca ohrozený, nakoľko prístup otca k rodičovským právam a povinnostiam k maloletej vykazuje vážne nedostatky, a tiež z dôvodu, že mal. J. svoju matku úplne odmieta, odvolací súd pristúpil k nariadeniu tohto neodkladného opatrenia, ako k veľmi krajnému prostriedku ochrany najlepšieho záujmu mal. J. po tom, čo doposiaľ učené opatrenia súdu, sledujúce najlepší záujem mal. J., zlyhali.

64. Odvolací súd konštatuje, že sporové konanie je ovládané dispozičnou zásadou, v súlade s ktorou je súd viazaný žalobou. Poukazuje, že táto zásada sa uplatní aj v konaniach mimosporových, avšak výhradne len v tých prípadoch, keď konanie možno začať aj bez návrhu.

65. V intenciách čl. 5 CMP je prelomená dispozičná zásada v takých konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Zároveň je uvedené prejavom vyšetrovacieho princípu, keď súd musí z úradnej povinnosti vyšetrovať skutočný stav veci. Týmto vystupuje do popredia aj princíp zakotvený v čl. 1, v súlade s ktorým prejednanie a rozhodovanie o niektorých veciach nie je len v rukách a v záujme účastníkov, ale naopak, je tu prítomný verejný záujem štátu.

66. Vzhľadom na vyššie uvedené, v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný návrhom účastníkom uvedeným v návrhu na začatie konania. Pre aplikáciu predmetnej zásady nie je rozhodujúce, či sa konanie začalo na návrh účastníka konania, alebo sa začalo vydaním uznesenia o začatí konania podľa § 23 ods. 2 CMP.

67. Predmetná zásada je následne premietnutá aj do odvolacieho konania, a to v súvislosti s § 65 CMP, v súlade s ktorým odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu.

68. Zákonné vyjadrenie „môže prekročiť návrhy“ a „prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú,“ predstavuje nielen možnosť súdu vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, napr. vo veciach výživného priznať výživné na maloleté dieťa vo vyššom rozsahu, ako bolo uvedené v návrhu na začatie konania, ale znamená to aj možnosť súdu napríklad vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozhodnúť namiesto zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov o zverení do striedavej starostlivosti oboch rodičov (stanoviť vzájomné práva a povinnosti inak, ako bolo vymedzené v návrhu na začatie konania).

69. Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

70. Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

71. Podľa § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

72. Odvolací súd opätovne pripomína, že podľa jedného zo základných princípov mimosporového procesu vyjadreného v čl. 4 Civilného mimosporového poriadku, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná príslušný súd v jeho „najlepšom záujme“. Inými slovami, objektívnym explicitne stanoveným zákonným kritériom na rozhodnutie vo veci maloletého je „záujem maloletého dieťaťa“, čo korešponduje s podstatou a účelom základného práva maloletého dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť a tomuto právu zodpovedajúceho základného práva obidvoch rodičov na starostlivosť a výchovu o svoje dieťa. Obsah týchto práv je homogenizovaný nielen v práve, ale súčasne aj v povinnosti na sústavnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj dieťaťa v zmysle § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine. Pokiaľ teda ide o záujem maloletého dieťaťa, súd musí tento vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale aj in concreto na okolnosti daného prípadu (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II.ÚS 101/2022 zo dňa 10. mája 2022).

73. Odvolací súd aj kolízny opatrovník maloletej v doterajšom konaní vo veci starostlivosti o mal. J., v záujme jej riadneho vývoja, vyčerpali všetky zákonné možnosti k zapojeniu rodičov do nápravy vzťahov v prospech maloletej. Pre doterajšiu takmer výlučnú nesúčinnosť otca a ostatné obdobie až výrazne negativistický postoj maloletej k matke, o ktorom súd dôvodne pochybuje ako o samostatnom názore maloletého dieťaťa, neostáva iné ako pristúpiť k autoritatívnemu rozhodnutiu súdu o dočasnej zmene výchovného prostredia. Závažnou okolnosťou je súčasne aj to, že aktuálne otec maloletej umožňuje neplnenie riadnej školskej dochádzky, čím sa nijako netají, a tiež skutočnosť, že mal. J. nedodržiava liečebný režim odporúčaný a nastavený detskou psychiatričkou po zistení zdravotného stavu maloletej, ktorý však aktuálne pre odmietanie otca aj maloletej nie je ani sledovaný či kontrolovaný.

74. Je potrebné zdôrazniť, že výchova maloletého dieťaťa predstavuje veľmi dôležitú súčasť rodičovských práv a povinností upravených v Zákone o rodine. Rozhodujúcu úlohu vo výchove maloletého dieťaťa majú jeho rodičia. Výchova dieťaťa nie je len ich právom, ale aj povinnosťou. Právo rodiča vychovávať svoje dieťa a starať sa oň, zaručuje Ústava SR v čl. 41, ktorá zároveň zaručuje právo dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Uvedené práva sú zakotvené aj v Dohovore o právach dieťaťa v čl. 18, v zmysle ktorého vynaložia zmluvné štáty všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, pričom základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa. Výchova dieťaťa je zabezpečovaná predovšetkým v prostredí rodiny. Práve rodinné prostredie, v ktorom dieťa vyrastá, významne ovplyvňuje jeho ďalší vývoj. Ak rodina neplní svoje funkcie, vyžaduje pomoc zo strany spoločnosti. Aj právne normy tak pripúšťajú istú mieru intervencie štátu do rodinných pomerov, a to s ohľadom na zásadu najlepšieho záujmu dieťaťa. O zaistenie najlepšieho záujmu dieťaťa musia v prvom rade usilovať jeho rodičia (prípadne iné osoby zabezpečujúce starostlivosť o maloleté dieťa), i keď v nevyhnutných prípadoch je potrebné do týchto súkromných vzťahov zasiahnuť zo strany štátu. Medzi prostriedky ochrany riadnej výchovy maloletého dieťaťa patrí aj dočasné umiestnenie mal. dieťaťa do diagnostického centra, ktoré sa v zmysle školského zákona a vyhlášky č. 323/2008 o špeciálnych výchovných zariadeniach zameriava na diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú a výchovno-vzdelávaciu starostlivosť detí. Cieľom umiestnenia mal. dieťaťa do tohto zariadenia je zabezpečenie diagnostiky maloletého dieťaťa s narušeným alebo ohrozeným psychosociálnym vývinom s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti, poskytovanie poradenskej služby, vypracúvanie diagnostickej správy o dieťati, vypracúvanie odporúčaní o umiestnení dieťaťa po ukončení pobytu.

75. Účelom umiestnenia mal. J. do diagnostického centra je zabezpečenie diagnostickej, psychologickej, psychoterapeutickej a výchovno-vzdelávacej starostlivosti pre mal. J., tiež sanácia vzťahu mal. J. s matkou, ktorú maloletá odmieta, a zároveň obmedzenie možného negatívneho ovplyvňovania mal. J. zo strany otca.

76. Za daného stavu odvolací súd pristúpil k zmene napadnutého uznesenia postupom vyplývajúcim z ust. § 388 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP, tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

77. V konaní bolo osvedčené, že mal. J. preferuje otca, matku vyslovene odmieta. V tomto ohľade je potrebné zdôrazniť, že najdôležitejšiu úlohu a najväčší význam pri obnovení vzťahu mal. J. s jej biologickou matkou má práve osoba otca, ktorému mal. J. zjavne bezbreho dôveruje. Je rovnako na otcovi, aby mal. J. vysvetľoval a pripomínal, že aj keď si sama neželá stretnúť sa s matkou, aj jej matka by mala mať v jej živote pevné a nezameniteľné miesto. Je to práve otec, ktorý keď nepovýši svoje vlastné záujmy nad záujmy a potreby mal. J., keď bude ochotný s matkou maloletej korektne a konštruktívne komunikovať a kooperovať, môže byť spájajúcim mostom vo vzťahu mal. J. a jej matky. Je nanajvýš pravdepodobné, že pokiaľ mal. J. uvidí svojho otca bezprostredne a uvoľnene s matkou komunikovať, bude nasledovať jeho príklad a možno aj nevedomky kopírovať jeho postoj. Pokiaľ bude mal. J. vidieť, že otec sa s matkou neháda, nič jej nevyčíta, nie je k nej odmeraný, ale naopak jeho správanie sa bude dať považovať za priateľské (aké by štandardne medzi rodičmi detí malo byť bez ohľadu, či sa títo nachádzajú v partnerskom vzťahu alebo nie), dá sa očakávať, že takýmto spôsobom bude k matke pristupovať aj mal. J. a jej odmietavý postoj sa postupne bude meniť aj vďaka pozitívnemu vplyvu otca. Nakoľko však otec takéhoto správania sa k matke ako druhému rodičovi, ktorá má rovnaké rodičovské práva a povinnosti ako aj otec, nateraz nie je schopný, odvolací súd výnimočne pristúpil k tomu, že zakázal styk oboch rodičov s mal. J., avšak len po nevyhnutnú dobu, a to najdlhšie na 12 týždňov od

odovzdania mal. J. do starostlivosti A. P., I. XX, XXX XX Q. Q., teda na dobu, počas ktorej bude trvať toto neodkladné opatrenie.

78. Odvolací súd si je vedomý vážnosti prijatého rozhodnutia a psychickej záťaže, ktorú v dôsledku jeho vykonania môže mal. J. zažiť, táto však má byť kompenzovaná poskytnutím riadnej zdravotnej starostlivosti maloletej, predovšetkým poskytnutím psychologickú, psychoterapeutickú a výchovno-vzdelávaciu starostlivosti s ohľadom na vyššie opísané pretrvávajúce problémy v rodine mal. J. a podpory v otázke rozvoja jej vzťahu s matkou, ktorú v jej živote nemožno opomínať, ani znevýhodňovať v porovnaní s otcom. Odvolací súd opätovne apeluje na rodičov maloletej, aby svoje konflikty riešili primerane svojim intelektuálnym schopnostiam, predovšetkým na otca, ktorý sa musí vysporiadať so svojim vnútorným prežívaním a korigovať ho v najlepšom záujme mal. J.. Je nevyhnutná zmysluplná komunikácia medzi rodičmi, bez prejavov agresivity, invektív, vedená v snahe rešpektovať sa navzájom.

79. Odvolací súd zastáva názor, že vzhľadom na zistené okolnosti v prejednávanej veci je dôvodné, aby sa začalo konanie vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov k mal. J., preto dal podnet súdu prvej inštancie na začatie konania o úprave práv a povinností rodičov k maloletej. V konaní vo veci samej súd prvej inštancie zároveň vyhodnotí závery vyplývajúce z pobytu mal. J. v A. P. Q. Q.Č. pre samotné posúdenie existencie či neexistencie zmeny pomerov na strane rodičov a mal. J..

80. Odvolací súd záverom dodáva, že v rámci neodkladného opatrenia sa jedná o dočasnú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania, ktorá nemá za následok prejudikovanie rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností v konaní vo veci samej.

81. Nad rámec uvedeného odvolací súd dopĺňa, že v súlade s ust. § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

82. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).